

Samtidshistorie B – 2022

1. Fagets rolle

Samtidshistorie B beskæftiger sig med, hvorledes mennesker lever, har levet og har organiseret sig i forskellige kulturer og samfund i de seneste ca. 200 år. Fagets genstandsområde er primært politisk og økonomisk historie i Grønland, Danmark og den øvrige verden. Faget beskæftiger sig desuden med udviklingen i sociale og kulturelle forhold i og uden for Grønland. I samtidshistorie anvendes humanistiske og samfundsvidenskabelige metoder.

2. Fagets formål

Viden og færdigheder

Eleverne skal have en sådan viden om samtidshistorie, at de har baggrund for at udvikle deres historiske bevidsthed og identitet.

Lærings- og arbejdskompetencer

Eleverne skal kunne vurdere og strukturere forskellige former for historisk materiale og forskellige former for historieformidling, så de kan tage stilling til grønlandske og internationale historiske og aktuelle problemstillinger.

Personlige og sociale kompetencer

Eleverne skal være motiverede til at stille spørgsmål til fortiden for at opnå ny erkendelse af deres samtid, og de skal have forudsætninger for at deltage aktivt i det grønlandske samfund såvel som i det internationale samfund.

Kulturelle og samfundsmæssige kompetencer

Eleverne skal have indsigt i den historiske og kulturelle udvikling i og uden for Grønland, og de skal have faglig baggrund for åbent og fordomsfrit at kunne møde andre kulturer i en verden præget af hurtig forandring og øget samkvem på tværs af forskelligartede kulturer.

3. Læringsmål og indhold

3.1 Læringsmål

Eleverne skal kunne:

- a) demonstrere en sikker og nuanceret indsigt i den grønlandske, regionale, europæiske og globale udvikling inden for de seneste ca. 200 år og reflektere over samspillet mellem disse,
- b) demonstrere forståelse af samfundsmæssige forandringer som et samspil mellem kontinuitet og brud samt forholde sig reflekterende til dele af periodeopdelingen af den grønlandske og danske historie samt verdenshistorien inden for de seneste ca. 200 år,
- c) dokumentere indsigt i grundlæggende styreformer, politiske ideologier og menneskerettigheder,
- d) demonstrere forståelse af konflikters opståen og deres løsning samt internationale samarbejdsmuligheder og deres institutionalisering,
- e) analysere og formidle samspillet mellem mennesker, natur og samfund,
- f) analysere og formidle udviklingen i den globale velstand med inddragelse af udviklingsteorier,
- g) demonstrere indsigt i udviklingen i kulturelle og sociale forhold i Grønland og på et globalt niveau,

- h) anvende historisk metode, herunder formidle historiske problemstillinger samt forholde sig kritisk til historiske kilder og fremstillinger, og
- i) indgå i diskussioner af relevans for faget med argumenterende indlæg.

3.2 Kernestof

Kernestoffet er:

- a) hovedlinjer i Grønlands historie og danmarkshistorien samt verdenshistorien,
- b) væsentlige konflikt- og samarbejdsrelationer i det 20. og 21. århundrede,
- c) væsentlige elementer i den politiske og økonomiske udvikling i Europa efter 1945,
- d) udviklingen af demokrati og menneskerettigheder set fra grønlandsk samt internationalt perspektiv,
- e) forholdet mellem rige og fattige regioner og udviklingen i den globale arbejdsdeling og
- f) kultur og levevilkår i og uden for Grønland

3.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde læringsmålene alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof skal perspektivere og uddybe kernestoffet og i særlig grad tilgodese studieretningens profil. Valg af supplerende stof vil dels afhænge af det givne forløb dels afhænge af samspillet med andre fag og samspil mellem eleverne og læreren. Det supplerende stof skal ligesom kernestoffet i videst muligt omfang perspektiveres til grønlandske og internationale forhold.

4. Undervisningens tilrettelæggelse

4.1 Didaktiske principper

- a) Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes faglige niveau og viden.
- b) Undervisningen tilrettelægges, så den i videst muligt omfang har karakter af en læringsdialog mellem lærer og elever.
- c) Undervisningen tilrettelægges, så der veksles mellem forskellige undervisningsformer.
- d) Undervisningen tilrettelægges, så elevernes interesser og behov tilgodeses, så eleverne får mulighed for at opleve faget som spændende, relevant og vedkommende.
- e) Undervisningen tilrettelægges, så der både er faglig progression i de enkelte forløb og temaer såvel som progression i udvikling af fagsprog og terminologi, så eleven gradvis opøves i mere selvstændige arbejdsformer og kompleks tænkning.
- f) Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang perspektiveres til det omgivende samfund.

Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang perspektiveres til nutidige problemstillinger i og uden for Grønland. I undervisningen indgår de faglige kompetencer i et samspil.

Faget er organiseret i seks til otte forløb. I det enkelte undervisningsforløb kan der enten lægges vægt på at behandle et afgrænset område eller på at skabe sammenhæng i og overblik over længere tidsforløb. I begge tilfælde skal der arbejdes med forskellige typer af materiale.

Den samlede undervisningstid fordeles sådan at:

- a) mindst 25 pct. handler om tiden før 1920,
- b) mindst 25 pct. handler om tiden mellem 1920 og 1960 og

- c) mindst 40 pct. handler om tiden efter 1960 frem til i dag.

4.2 Arbejdsformer

Arbejdet med faget organiseres som forløb med udgangspunkt i fagets kernestof og i det supplerende stof. Kernestof samt supplerende stof udvælges så vidt det er muligt i et samspil mellem lærer og eleverne. I forbindelse med mindst et af de valgte forløb arbejder eleverne med en selvvalgt problemformulering og et selvvalgt materiale. Hovedvægten skal lægges på elevcentreret og elevaktiverende arbejde.

Undervisningen tilrettelægges så der tages hensyn til forskellige elevtyper, deres læringsstile og behov. Både elever med undervisningssproget som førstesprog og som andetsprog skal tilgodeses.

Der lægges vægt på inddragelse af it i undervisningen i forbindelse med:

- a) søgning,
- b) indsamling og præsentation af materiale og
- c) opøvelse af kildekritiske færdigheder.

4.3 It

It og medier skal inddrages i undervisningen og anvendes både for at fremme elevernes læringsproces, videreudvikle deres almindelse og for at opøve elevernes kritiske sans i forhold til digitale medier, ressourcer og platforme. It anvendes som søgeværktøj til oplysninger om og undersøgelser af historiefaglige emner via internettet og andre databaser. Der lægges vægt på udvikling af kreativitet og systematik i søgningen samt selvstændighed og metodisk-kritisk tilgang. It og medier skal inddrages i såvel skriftlig som mundtlig formidling af historiske problemstillinger.

4.4 Fagsprog

Undervisningen skal tilrettelægges således, at der arbejdes systematisk med udvikling af elevernes fagsprog samt forståelse og anvendelse af fagets terminologi. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne gradvis opnår sikkerhed i forståelse og brug af før-faglige ord og begreber.

4.5 Samspil med andre fag

Undervisningen skal tilrettelægges, så der i perioder arbejdes flerfagligt og drages paralleller til andre fags vidensområder. Samtidshistorie kan samarbejde med fagene dansk, grønlandsk, kulturfag og samfundsfag, så det bidrager til at styrke elevernes faglighed i de involverede fag.

Problemstillinger og materialevalg i samtidshistorie B formuleres og udvælges i forhold til det konkrete faglige samarbejde.

5. Evaluering

5.1 Løbende evaluering

Den løbende evaluering skal ske på baggrund af fagets læringsmål. Der skal gives en individuel faglig vejledning, hvor eleven bibringes en klar opfattelse af niveauet for sit faglige standpunkt. En gang i hvert semester skal evalueringen omfatte elevens arbejdsindsats, aktive deltagelse og engagement i undervisningen.

5.2 Prøveform

Skolen vælger for hver klasse mellem en af to nedenstående prøveformer:

Prøveform a

En mundtlig prøve på baggrund af opgaver, som indeholder et for eksaminanden kendt kildemateriale svarende til ikke mere end 1-2 normalsider. Det kendte materiale skal relatere sig til udvalgte problemfelter behandlet i undervisningen. En del af materialet kan være ikke-skriftligt, herunder billeder.

Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid, og eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand.

Prøveform b

En mundtlig prøve på baggrund af opgaver som indeholder et for eksaminanden kendt kildemateriale svarende til ikke mere end 1-2 normalsider og et ukendt materiale svarende til 1-2 normalsider. Det kendte såvel som det ukendte materiale skal relatere sig til udvalgte problemfelter behandlet i undervisningen. Det ukendte materiale skal uddybe og perspektivere det kendte materiale. En del af materialet kan være ikke-skriftligt, herunder billeder.

Hver elev får tildelt en opgave dagen før prøven, og forberedelsestiden er ca. 24 timer, dog ikke mindre end 24 timer. Eksaminationstiden er 30 minutter.

Opgaverne i begge prøveformer skal relatere sig til 3-5 undervisningsforløb, heraf mindst et før og to forløb efter 1960. Både grønlandsk og dansk historie samt verdenshistorien skal være repræsenteret. Eksaminationstemaerne samles i klart definerede områder, tidsrum eller emner.

En normalside defineres som 2400 anslag inklusive mellemrum.

Ved prøven må kun medbringes de notater, der er udarbejdet i forberedelsestiden, samt det materiale, der inddrages i prøven.

5.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til læringsmålene. Der lægges vægt på eksaminandens evne til at fremstille et sagsforhold på en klar og overskuelig måde samt til at disponere og strukturere eksaminationstiden.

Der gives en karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.